

United Church of Church in the Philippines
SOUTH LUZON JURISDICTIONAL AREA

Quadrennial Theme:
Spirituality for these Critical Times

Ikatlong Linggo ng Pamamayani ng Diyos (3rd Sunday in Kingdomtide)
Ika- 124 ng Setyembre 2017
(Aralin para sa Matatanda)

“Ang Kabaitan Bilang Katangian ng Pamamayani ng Diyos”
(Kindness as a Kingdom Value)

Batayang Talata

Lumang Tipan: *Mikas 6:8* (MBB)

8Itinuro na Niya sa iyo, O tao, kung ano ang mabuti; Ito ang nais ni Yahweh, maging makatarungan ka sa lahat ng bagay, patuloy mong ibigin ang iyong kapwa at buong kapakumbabaang sumunod sa iyong Diyos.

Bagong Tipan: *1Timoteo 2:1-7*

Una sa lahat, ipinakiusap kong paabutin ninyo sa Diyos ang inyong kahilingan, panalangin, pamanhik at pasalamat para sa lahat ng tao. 2Gayundin ang gawin ninyo para sa lahat ng hari at mga may kapangyarihan upang makapamuhay tayo ng tahimik at payapa, marangal at may kabanalan. 3Ito ang mabuti at nakalulugod sa Diyos na ating Tagapagligtas 4na ang ibig ay maligtas ang lahat ng tao at makaalam ng katotohanan. 5Sapagkat iisa ang Diyos at iisa ang tagapamagitan sa Diyos at sa mga tao ang taong si Cristo Jesus, 6na naghandog ng kanyang buhay upang tubusin ang lahat. Siya ang katunayan ng banal na layunin ng Diyos at nahayag sa takdang panahon. 7Dahil ditto, ako’y hinirang na mangangaral, apostol at tagapagturo ng pananampalataya at ng katotohang ito sa mga hentil, katotohanan ang sinasabi ko, hindi ako nagsisinungaling.

Lucas 10:25-37 (MBB) (“*Ang Mabuting Samaritano*”)

25May eskribang lumapit kay Jesus upang siya’y subukin. “Guro” aniya, “ano ang dapat kong gawin upang magkamit ng buhay na walang hanggan?” 26sumagot si Jesus, 'ano ang nasa kasulatan? Ano ang nababasa mo roon?' 27Tumugon siya, 'Ibigin moa ng Panginoon mong Diyos nang buong puso, nang buong kaluluwa, nang buong lakas, at nang buong pag-iisip; at ibigin moa ng iyong kapwa gaya ng iyong sarili.' 28Tama ang sagot mo wika ni Jesus; “gawin mo iyan at mabubuhay ka;” 29sa hangad ng eskribang huwag siyang lumabas na kahiya-hiya, tinanong niya uli si Jesus, 'Sino naman ang aking kapwa?' 30Sumagot si Jesus, 'May isang taong naglalakbay buhat sa Jerusalem patungong Jerico, Hinarangan siya ng mga tulisan, kinuha pati damit sa katawan, binugbog at halos patay na ng iwan. 31Nagkataong dumaan doon ang isang saserdote at pagkakita sa taong nakahandusay, siya’y lumihis at nagpatuloy ng kanyang lakad. 32Dumaan din ang isang Levita, ngunit tiningnan lamang niya ito at nagpatuloy ng kanyang lakad. 33Ngunit may isang samaritanong naglalakbay na naparaan doon. Nakita niya ang hinarang at siya’y nahabag. 34Lumapit siya, binusan ng langis at alak ang mga sugat nito at tinalian. Saka isinakay ang tao sa kanyang sinasakyang hayop, dinala sa bahay-panuluyan, at inalagaan doon. 35Kinabukasan, dumukot siya ng dalawang denaryo, ibinigay sa may-ari ng bahay-panuluyan at sinabi, “Alagaan mo siya, at kung magkano man ang kakulangan niyan, babayaran ko sa aking pagbabalik.” 36Sino ngayon sa palagay moa ng nagpakita ng kanyang pakikipagkapwa sa taong hinarang ng mga tulisan? 37Tanong ni Jesus, “ang nagpakita ng habag sa kanya” tugon ng eskriba. Sinabi ni Jesus sa kanya, “Humayo ka’t gayundin ang gawin mo.”

Pangkalahatang Tema:

Ang iglesya ay mahabagin at sensitibo sa mga pangangailangan ng mga tao at kumikilos upang matugunan ang kanilang kalagayan.

Susing Kaisipan:

Ang kabaitan ay ipinakita sa pagtugon sa mga pangangailangan ng tao.

Paliwanag Ukol sa Talata:

Ang Mikas 6: 8 ay nagpapahiwatig ng tanging pangangailangan ng Diyos sa Kanyang bayan: " maging makatarungan, patuloy na ibigin ang kapwa at buong kapakumbabaang sumunod sa Diyos." Ang buong kabanata 6 ng Mikas ay patungkol sa mga naghaharing-uri sa Juda noong ika-8 siglo BCE, sila na nasa posisyon, upang maiwasan at iwasto ang mga gawang di-katarungan; upang mapanatili ang katarungan sa sangkatauhan. Sila yaong nasa posisyon na gumagastos ng labis-labis at malalaking halaga sa mga hain at mga handog sa altar ni Yaweh bilang paraan ng pagpapahayag ng kanilang pagsamba at pagpapasalamat sa Diyos.

Subalit, nasaksihan ni Mikas ang malungkot na katotohanan na ang mismong mga taong pinagkatiwalaan na mamunong may katarungan sa pangalan ng Diyos ng Israel, ay naging masama dahil pagkalasing sa kapangyarihan. Nasaksihan niya ang sobrang pang-aabuso sa mahihirap at mahihina ng mga maykapangyarihan at mayayaman. (cf. Mikas 2: 1-2; 3: 1-3). Ang mga maliliit na may-ari ng lupa ay nagdusa sa malawakan at sistematikong kumpiskasyon ng kanilang mga lupain dahil sa pagkakautang sa mga usurero at sa ipinapataw na malaking buwis ng mga tauhan ng hari. Ang malawakang pagkakait at kahirapan ng mga tao sa lupain ay naging kalakaran sa panahin ni Mikas. Kasabay nito, ang mga naghahari ay palaging pinapanatag ang sarili sa pag-iisip na ang lahat sa lupain ay maayos lalo na ang kanilang kaugnayan sa Diyos sa pag-aakalang kasisiyahan lagi sila ng Diyos dahil sa masagana at mamahaling mga handog. Inaakala nilang ang pagkasi at biyaya ng Diyos ay maaangkin o mabibili ng mamahaling mga handog; na ang layon ay burahin ang anumang nagawa nilang pagkakasala o paglabag. (v.7).

Dito ginawa ni Mikas ang pagtuligsa sa baluktot pang-unawa ng mga taong ito. Ang tanging hinihiling ng Diyos sa kanyang bayan ay isang bagay na napakahalaga at pundamental sa pagtatayo ng isang mapayapa at maunlad na komunidad: ang paggawad ng hustisya, kabutihan sa mga tao at kapakumbabaan sa harap ng Diyos. Ito ang hindi mabibiling-bagay na hinihingi ng Diyos para maitayo ang isang tunay at alternatibong kaharian kung saan ang tanging Panginoon at siyang namamayani ay ang Diyos ng katarungan.

Ang Lucas 10: 25-37 (ang parabula ng 'Mabuting Samaritano') ay nagsisimula sa isang abugado na nagsisikap na subukin si Jesus, na tinatanong siya kung paano magmamana ng buhay na walang hanggan. Sumagot si Hesus sa pamamagitan ng pagtatanong sa abogado ng mas pangunahing tanong: "*Kung ano ang nakasulat sa Batas?*", na sinagot naman ng abogado sa pagbanggit sa mga dakilang utos batay sa Deut. 6: 5 at Lev. 19:18: "*Iibigin mo ang Panginoon mong Diyos ng buong puso mo, at ng buong kaluluwa mo, at ng buong lakas mo, at ng buong pagiisip mo; At ang iyong kapwa tulad ng iyong sarili*"; na sinagot naman ni Jesus "*Ok, mabuti! Gawin mo lang ito at mabubuhay ka.*"

Gayunpaman, nagpatuloy ang abogado upang bigyang-katwiran ang sarili: "*Ngunit sino nga ang aking kapwa?*" Sumagot si Jesus sa pamamagitan ng pagkukuwento tungkol sa Samaritanong nagligtas sa isang Judio na nabiktima at nasugatan nang husto. Ang Hudyo na ito ay nahulog sa mga kamay ng mga magnanakaw sa lansangan mula Jerusalem hanggang Jericho. Matapos tingnan lamang ng isang pari at pagkatapos ay isang Levita, isang Samaritano ang dumaan at nakita ang biktima. Ang Samaritano ay kaagad na nagkaroon ng malalim na habag sa tao, tinalian ang kanyang mga sugat at dinala siya sa isang bahay-panuluyan.

Ang malalim at makasaysayang poot at galit sa pagitan ng mga Judio at mga Samaritano ay alam na alam na. Tinitingnan nila ang bawat isa bilang mga kaaway at mga taong hindi mapagkakatiwalaan. Pero tinawag ni Jesus ang Samaritano, na kinamumuhian ng mga Judio, bilang kapwa. Ang pag-unawa tungkol sa "kapwa" at binaliktad ni Jesus. Ang kinasusuklaman, ang itinuturing na matagal nang kaaway ay maaaring siyang tunay na kapwa sa atin na nag-aakalang tanging ang sarili ang Mabuti dahil tayo ang sambayanan ng Diyos. Tayo na itinuturing ang sarili bilang matuwid ay maaaring maging biktima ng ating sarili. At ang ating

kinapopootan, itinuturing nating mga kaaway, ang siyang maaaring panggalingan ng saklolo, kabutihan at kahabagan; ng mga gawang lumalagpas sa mga hangganan ng pulitika, lahi at ideolohiya.

Panahon na upang wasakin ang mga pader at mga hadlang na naghiwalay sa tao bilang mga kaaway at estranghero. Panahon nang magsanay sa kabaitan at kahabagan, kahit doon sa mga taong kinapopootan natin at itinuturing na mga kaaway, sapagkat gaya ng ipinahiwatig ni Jesus, sila mismo ay may kakayahang maging mahabaging kapwa sa atin. Ito ang daan upang maipamuhay at masiyahan sa ilalim ng pamamayanan ng Diyos na kaloob Niya sa atin sa pamamagitan ni Jesus. Ang kabaitan at habag ay napakahalagang katangian ng tao na magiging mamamayan sa pamamayani ng Diyos.

Gabay sa mga Guro

Para sa mga taong nasanay na sa kapangyarihan, ang kabaitan ay tanda ng kahinaan. Sa kabilang banda, itinuturing ng ebanghelyo na ang kabaitan ay katangian mismo ng Diyos. Ang mga bansang patuloy na nakikidigma ay walang karapatang tumawag sa Diyos para pahasayin sila sa pakikidigma. Ang kabaitan ay isang kondisyon na hindi mawawala sa pamamayani ng Diyos.

Tanging ang mga "nagmamahal sa kabaitan" (Mikas 6: 8) ay maaaring tanggapin bilang mamamayan sa pamayanan ng Diyos. Ngunit paano matutuhan ng mga tao ang kabutihan sa isang mundo na nabubuhay sa panuntunang "matira ang matibay" (survival of the fittest) ng "kaligtasan ng pinakamakapangyarihang tao?" Ang prinsipyong ito ng *Darwinian evolution* ay ginamit ng mga establisimiyento at mga paham ng lipunan upang bigyang-katwiran ang pag-usbong ng makahayop na katangian ng tao. Ito ay taliwas sa pinapahalagahan

Ang iglesya ay tinawag na maging paaralan upang matutuhan ng tao ang kabaitan. Ang kabaitan ay natutunan hindi lamang sa pamamagitan ng mga pormal na pagtuturo ng iglesia kundi mas epektibo itong natutunan sa paraan ng pamumuhay ng iglesya sa loob at labas ng mga pader nito. gsaagawa ng simbahan mismo sa loob at labas ng mga pader nito. Halimbawa, ang pamumuno sa Simbahan ay sumusunod sa modelo ng pamumuno ni Jesus sa pamamagitan ng pagiging lingkod. Sa labas, ang simbahan ay nagpapakita ng mukha ng kabaitan na nag-aanyaya sa mga taong nangangailangan ng tulong at upang tulungan. Hindi pinipili ng simbahan kung sino ang dapat maging mabait. Sa mga kumakalaban, hinahangad ng iglesya ang katubusan nila sa pamamagitan ng pagbabago sa kanila mula sa pagiging mga kaaway tungo sa pagiging kaibigan.

Ang pagiging mabait sa lahat ay maaaring hindi posible o angkop sa sanlibutan ngayon. Subalit ito ay isang tunay na hamon dahil ang pagtuturo sa mga tao ayon sa mga halaga ng pamamayani ay hindi sinusupportahan ng umiiral na kalagayan. naibalik sa pamamagitan ng kongkreto katotohanan. Maaaring hindi nga ito matutunan ng sanlibutan malibang ito'y ituro mismo ng mga nagsasabuhay ng kabaitan, ang iglesya.

Layunin:

Pagkatapos ng pag-aaral, ang mga mag-aaral ay nagagawang:

1. Ipaliwanag ang mga iniuutos sa aklat ng Mikas;
2. Makita ang mga ginagawa sa iglesya na naghuhubog ng kabaitan;
3. Magpakita ng halimbawa ng kabaitan;
4. magpahayag ng pasasalamat bilang tumanggap ng kabaitan at sa pagkakaroon ng pagkakataon na magpakita ng ganito.

Mga Gagamitin: Biblia, papel na susulatan, song chart, verse chart, tsart ng mga ideya ng kabaitan

Kasanayang Pagkatuto (Learning Experiences)

A. PANIMULANG GAWAIN AT PANANAMBAHAN

1. Pagbati at Pagtanggap
2. Panimulang Panalangin

Minamahal naimng Diyos, ang mga puso naming ay aming itinataas sa Iyo ng may pasasalamat. Pagkalooban po ninyo kami ng tayagang handing making at umunawa sa Iyong salita. Gabayn Ninyo po kami sa aming pagtitipon ngayon. Sa pangalan ni Kristo, kami ay dumadalangin. Amen

3. Panimulang Awiint: “ *When We’re Kind* “ (Word’s and Music – MRD Garingdao)

We we’re kind to other
We speak words of kindness
Then we show how loving is our GOD
Let’s be kind and care for others, day by day in work or play
Altogether, gladly sharing, singing, praise to God Always

B. PAGHAHANDA

1. Mag-isip ng sampung(10) magagandang salita na sasabihin ninyo sa tao na inyong napili; mula sa tahanan , sa iglesia o sa komunidad. Ang gawain na ito ay tatawagin “Magandang Salita Sabihin sa kapwa mo ngayon (*Say Something Kind to Someone today*)”
2. Magkaroon ng pagbabahaginana kung ano ang kanilang naramdaman habang nagsasabi sila ng magagandang salita sa kapwa nila. Gayundin ano rin ang kanilang naramdaman noong sila naman ang napiling sabihan ng magagandang salita?

C. PAGTALAKAY SA TEKSTO

1. Hatiin ang klase sa dalawang grupo; Unang grupo: Mikas 6:8 at Ikalawang grupo: Lukas 10:25-37.
2. Magkaroon ng sama-samng pagbabahaginana o repleksyon tungkol sa teksto nakatakda sa kanilang grupo.

Gabay na tanog nagagamitin ng bawat grupo;

- a. Mikas 6:8; Ano ang inaasahan ng Diyos para sa atin?

1. Maging makatarungan
2. Patuloy na ibigin ang iyong kapwa
3. buong pagpapakumbabang sumunod sa iyong Diyos.

- b. Lukas 10:25-37

1. Tanong: Ano ang nararapat kong gawin upang makamit ang buhay na walng hanggan?
Kasagutan: Tignan ang Deuteronomio 6:5 at sa Levitico 19:18
2. Tanong: Sino ang aking kapwa?
Kasagutan: Sinumang aking matutulungan o nangangailan ng aking pagtulong.
3. Matapos maisagawa ng bawat grupo ang nakatakdang gawain,
Magkakaroon ng sabayang pagbasa ng teksto. Pagkatapos pagbabahaginana ng bawat grupo sa kanilang mga nagging kasagutan o natutunan sa teksto.

D. PAGBABAHAGI

1. Ang paggawa o pagkaloob ng katarungan ay para sa lahat, walang pagtatangi.
Tanong: Papaano ang Iglesia makakatulong sa mga taong nakakaranas ng di makatarungang pagtrato ng pamumuhay?
2. Ang pag-ibig at malasakit ay maipapamalas sa pamamagitan n gating pangalan at pagpapatalaga sa kapakanan ng bawat pamilya sa kmunidan. Ang gawain pagmimisyon sa mga taong nangangailangan ay nakakatulong ba sa kanilang kalalagayan? Paano?
3. Papaano tayo maging mapagkumbaba sa Diyos?
4. Mula sa talinghaga ng Mabuting Samaritan. Papaano ninyo mapapatunayan na ang Samaritan ay nagging mabuti ayon sa aklat ni Mikas.

5. Papaano na ang pag-ibig mo sa Diyos ay may kaugnayan sa pag-ibig mo sa kapwa sa pamamagitan ng paglilingkod.
6. Bakit mahalga ang katarungan, kabutihan, malasakit, kahabagan at kapakumbaban sa pag-unlad ng isang Iglesya?
7. Ano-ano ang mga pamamaraan upang lumakas at maitaguyod ang kabutihan sa ating Iglesya at gayundin sa ating komunidad?
- 8: Basahin ang tula: SMILING

E. ARAL MULA SA BIBLIYA

Sabihin: Bilang isang Iglesya, tayo ay tinawag upang gumawa ng kabutihan sa pamamagitan ng pagtulong sa mga nangangailangan.

Tanong: Papaano tayo makakataguyon sa mga pangangailangan ng mga tao sa pamamagitan ng paggawa ng kabutihan.

F. PASASABUHAY

Mula sa mga sa sugesyon sa gawaing nagpapamalas ng kabutihan at paglilingkod pumili sila na maaari at kaya nilang gawin.

1. Simula ngayon mga magaganda at positibong komento ang aking sasabihin sa kapwa ko.
2. Gumawa ng lugar kung saan ang mga ibon o ligaw na ibon ang maalagaan
3. Maglaan ng oras na making sa mga taong nangangailang ng aking panahon.
4. Gumawa ng isang bagay na makakatulong sa taong may sakit o matatanda o may kapansanan.
5. Magbigy ng pagpapala sa isang pamilya lalo sa iyong may _____ sa buhay.
6. Ngumiti at magbigay ng mga salitang magpapalakas ng kanilang loob.

G. PANGWAKAS NAGAWAIN O PANANAMBAHAN

1. Talatang Sasauluhin: Lukas 6:8
2. Paghahandog
3. Pangwakas na Awit: "Sa Panginoon Ialay" (MASP blg. 155)
3. Pangwakas na panalangin

Iniaalay naming sa iyo O Diyos an gaming sarili na my kagalakan. Nawa'y maging daan ito upang sila'y magpuri sa Iyo O Diyos. Patuloy po Ninyo po kami pagkalooban ng tapang at lakas na patuloy na makapag tanim ng bunhi ng kabutihan sa lahat ng pagkakataon. Nawa ang buhay naming maging instrumenting inyong kabutihan na magbibigay ng kaluwalhatian sa Inyong Pangalan sa Pangalan ni Jesus. Amen (Isinalin sa Tagalog ni Rev Gailry Tadosa)